Caixubi

El **caixubi** és una llengua de la família eslava parlada al nord de la República de Polònia, en la costa del mar Bàltic.

La seva proximitat lingüística amb el polonès fa que hi haja molta gent que la considere com un dialecte del polonès, encara que en realitat forma part d'un subgrup diferent, que l'emparenta amb el polabi i l'eslovinç.

Sociolingüísticament, es distribueix per una àrea rural, en gran manera per les capes menys escolaritzades de la població, per la qual cosa s'ha desenvolupat un sentiment d'estigma propi de moltes llengües minoritzades sense reconeixement oficial.

Estructuralment, té una gran quantitat d'arcaismes i préstecs germànics quan es compara amb les llengües eslaves veïnes. Literàriament, el seu sistema de gèneres es basa en la poesia, en les disputes discursives orals (la qual cosa és certament habitual en l'etnografia europea, com ho demostra la regueifa a Galícia i certs gèneres semblants des de Canàries fins al Tirol) i en l'exaltació regionalista, temàtica de legitimació pròpia de les llengües estigmatitzades.

Història

Els primers documents impresos en caixubi són de finals del segle XVI i la grafia moderna de la llengua va aparéixer al voltant del 1879. A partir del 2005, el caixubi es beneficia d'una protecció legal a Polònia com a llengua regional oficial i és l'única llengua que gaudeix d'aquest estatus a l'estat polonès. Aquesta oficialització fou adoptada pel Parlament polonès el 6 de gener del 2005. Aquesta llei permet l'ús del caixubi en contextos oficials als deu comuns, on els parlants de caixubi constitueixen almenys el 20% de la població.

Associativament, els caixubis són més actius i s'agrupen en l'Associació Caixúbia-Pomerània. Des de fa uns anys, el govern polonès ha implementat la seua presència en la televisió

Caixubi

Kaszebsko

Tipus	llengua, llengua viva i llengua severament amenaçada
Parlants	
~300.000 principalment a Vístula, badia de Gdańsk i el sud-est de Gdynia	
Parlants nadius	108.000 (2011)
Parlat a	Polònia i (per emigrants) al Canadà.
Oficial a	en alguns comtats del voivodat de Pomerània, a Polònia

Autòcton de	Voivodat de Pomerània
Classificació lingüística	
llengües nostràtiques llengües euroasiàtiques llengües indoeuropees llengües balto-eslaves llengües eslaves llengües eslaves occidentals llengües lequítiques	
Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet llatí
Institució de normalització	The Kashubian language council (en)
Estudiat per	Kashubian studies (en)
Nivell de vulnerabilitat	4 en perill sever

estatal, dins del programa d'implementació del Conveni Europeu per a l'Eliminació de totes les formes de Discriminació (CERD).

Escriptura

L'**alfabet caixubi** (en caixubi: *kaszëbsczi alfabét* o *kaszëbsczé abecadło*) s'assembla a l'alfabet polonès. Es fonamenta en l'alfabet llatí i consta de 34 lletres:

A, Ą, Ã, B, C, D, E, É, Ë, F, G, H, I, J, K, L, Ł, M, N, Ń, O, Ò, Ó, Ô, P, R, S, T, U, Ù, W, Y, Z, Ż

L'escriptura caixúbia també presenta alguns dígrafs: ch, cz, dz, dż, rz i sz. Tot i la semblança amb el polonès, s'ha de saber que *cz*, *dż*, *sz*, *ż* es pronuncien de manera diferent: són postalveolars i no retroflexes. En canvi, el dígraf "rz" es pronuncia com en polonès.

Codis	
ISO 639-2	csb
ISO 639-3	csb (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=csb)
SIL	CSB
Glottolog	kash1274 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/kash1274)
Ethnologue.com	csb (http://www.ethnologue.com/language/csb)
UNESCO	370 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-370.html)
IETF	csb
Endangeredlanguages.com	3454 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/3454)

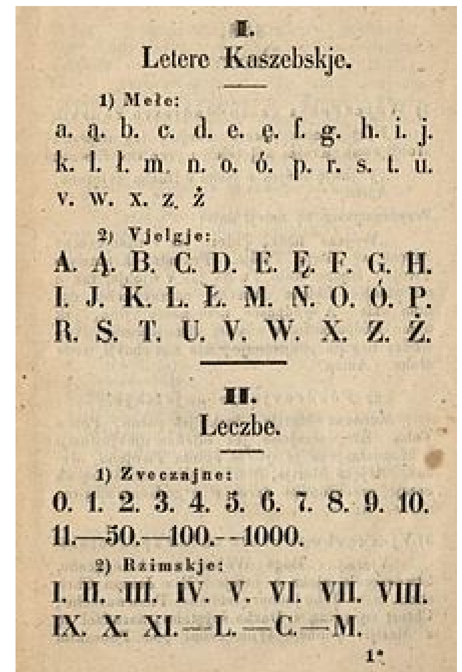
Rètol bilingüe a Pogórze

Enllaços externs

- Pàgina de l'Ajuntament de Gduńsk en caixubi (http://www.kaszebe.gdansk.gda.pl/).
- El caixubi, llengua regional eslava de Polònia (http://repositori.uji.es/xmlui/bitstream/handle/10234/6161/El+caixubi.pdf?sequence=1)

El *parenostre* en caixubi a l'església homònima de Jerusalem

I.
Letere Kaszebskje.

1) Mełe:

a. ą. b. c. d. e. ę. f. g. h. i. j. k. l. ł. m. n. o. ó. p. r. s. t. u. v. w. x. z. ż

2) Vjelgje:

A. Ą. B. C. D. E. Ę. F. G. H. I. J. K. L. Ł. M. N. O. Ó. P. R. S. T. U. V. W. X. Z. Ż.

II.
Leczbe.

1) Zveczajne:

0. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.—50.—100.—1000.

2) Rzimskje:

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI.—L.—C.—M.

1*

La versió més primerenca de l'alfabet caixubi, que data del 1850

A Wikimedia Commons (https://commons.wikimedia.org/wiki/P%C3%A0gina_principal?uselang=ca) hi ha contingut multimèdia relatiu a: ***Caixubi***